

فهرست مطالب

۳۶	تاریخ گیل گامش	۷	جغرافیای ایران باستان
۳۷	انقراض عیلام ۶۴۵ پ.م.	۸	فلات ایران باستان
۳۸	تمدن عیلام	۹	ایران پیش از تاریخ
۳۸	انقراض آشور	۱۰	نخستین ساکنان فلات ایران
۳۹	دولت کلد	۱۳	ایران‌ویج، نخستین مکان اقوام آریایی
۴۰	انقراض کلد	۱۹	نژادها
۴۰	شاهان ماد	۲۰	آریان‌ها، شعبه‌ی ایرانی آنها
۴۱	شاهان ماد	۲۲	آمدن آریان‌ها به فلات ایران
۴۲	هووخ‌شتر یا کیاکسار	۲۴	مذهب آریان‌ها و اخلاق آنها
۴۴	دولت لیدییه	۲۵	خانواده، طبقات، شکل حکومت
۴۶	تمدن مادها	۲۷	نظری به تاریخ سومر، بابل، آشور و عیلام
۴۹	سلطنت کوروش کبیر	۲۷	سومریان
۴۹	نام و نسب او	۲۸	آیین سومریان
۴۹	کودکی و جوانی	۲۹	تمدن سومریان
۵۰	نوشته‌های هرودوت	۳۰	انقراض سومریان
۵۴	قیام کوروش بر شاه ماد	۳۰	اکدیان
۵۶	روایت کتزیاس	۳۱	دولت بابل
۵۸	تولد کوروش و تربیت پارسی‌ها	۳۲	پادشاهی حمورابی
۶۲	کودکی کوروش	۳۲	دولت آشور
۶۶	کوروش در دربار ماد	۳۳	دولت آشور قدیم
۷۱	کوروش در پارس	۳۴	دولت آشور میانه
۷۲	نوشته‌های هرودوت	۳۴	دولت آشور جدید
۷۲	فتح سارد و فتح لیدییه	۳۵	تاریخ عیلام و جنگ‌های آن با آشور

۱۳۵.....	اطلاعات آراسپ.....	۷۳.....	احوال لیدیه.....
۱۳۶.....	وداع آبرداداتاس با پانته‌آ.....	۷۳.....	خبر سقوط همدان.....
۱۳۸.....	حرکت کوروش.....	۷۶.....	فتح سارد.....
۱۴۱.....	جنگ کوروش با کرزوس.....	۷۷.....	کوروش، کرزوس و لیدیه.....
۱۴۵.....	فتح سارد.....	۸۰.....	نوشته‌های ژوستن.....
۱۴۶.....	صحبت کوروش با کرزوس.....	۸۰.....	سند بابلی.....
۱۵۰.....	خودکشی پانته‌آ.....	۸۱.....	کوروش و یونانی‌ها.....
۱۵۱.....	کارهای کوروش پس از فتح سارد.....	۸۵.....	مراجعت کوروش به ایران.....
۱۵۳.....	فتح بابل.....	۸۸.....	فتوحات کوروش به روایت گزنفون.....
۱۵۳.....	مدارک بابلی.....	۹۰.....	صحبت کوروش با پدرش.....
۱۵۵.....	نوشته‌های برس.....	۹۵.....	کوروش در ماد.....
۱۵۶.....	نوشته‌های تورات.....	۹۹.....	آمدن سفرای هند نزد کیاکسار.....
۱۵۸.....	توجه کوروش به ملت یهود.....	۹۹.....	صحبت کوروش با کیاکسار.....
۱۶۱.....	محاصره‌ی بابل.....	۱۰۰.....	عزیمت کوروش به ارمنستان.....
۱۶۲.....	تسخیر بابل.....	۱۰۵.....	نبرد کوروش با کلدانی‌ها.....
۱۶۵.....	روایت گزنفون.....	۱۰۸.....	مراجعت به ماد.....
۱۶۵.....	شاه شدن کوروش.....	۱۰۸.....	جنگ اول کوروش با کرزوس.....
۱۷۱.....	چگونگی جذب افراد توسط کوروش.....	۱۱۱.....	آمدن گرگانی‌ها نزد کوروش.....
۱۷۵.....	حرکت کوروش از قصر.....	۱۱۳.....	تشکیل سواره‌نظام توسط کوروش.....
۱۷۹.....	ضیافت کوروش.....	۱۱۴.....	آزاد کردن اسرا.....
۱۸۲.....	هدایای کوروش.....	۱۱۴.....	خشم کیاکسار نسبت به کوروش.....
۱۸۴.....	نظر هرودوت درباره بابلی‌ها.....	۱۱۵.....	کوروش و گبریا س.....
۱۸۷.....	مطیع شدن فینیقیه و فلسطین.....	۱۱۶.....	پانته‌آ.....
۱۸۷.....	فینیقیه.....	۱۱۷.....	کوروش در قصر گبریا س.....
۱۹۰.....	روایت هرودوت.....	۱۱۹.....	نقشه‌ی جنگ.....
۱۹۵.....	نوشته‌های کتزیاس.....	۱۲۰.....	حمله به بابل.....
۱۹۶.....	روایت گزنفون.....	۱۲۲.....	فتح قلعه آسوری.....
۱۹۶.....	فوت کوروش.....	۱۲۴.....	کوروش در ماد.....
۲۰۱.....	خصایل کوروش.....	۱۲۵.....	گله‌مندی کیاکسار با کوروش.....
۲۰۵.....	سلطنت کمبوجیه.....	۱۲۹.....	آراسپ به لیدیه می‌رود.....
۲۰۵.....	نام، نسب او.....	۱۳۲.....	حمله‌ی کوروش.....

۲۸۳.....	سکاها از نظر دیگران.....	۲۰۶.....	واقعه‌ی بردیا.....
۲۸۶.....	فتح تراکیه و مقدونیه.....	۲۰۸.....	حمله به مصر.....
۲۹۰.....	روایت هرودوت درباره هندی‌ها.....	۲۱۲.....	جنگ با مصری‌ها.....
۲۹۴.....	شورش یونانی‌ها و کاریه‌ها و قبرس.....	۲۱۵.....	سفر جنگی به آمون و حبشه.....
۲۹۵.....	گستاخی آریستاگر.....	۲۱۹.....	احوال کمبوجیه.....
۳۰۰.....	شورش اریستاگر.....	۲۲۳.....	روایت هرودوت.....
۳۰۲.....	فتح دوباره قبرس.....	۲۲۳.....	واقعه‌ی بردیای دروغی.....
۳۰۵.....	ختم شورش‌ها.....	۲۲۶.....	حکومت سمردیس و کشته شدن او.....
۳۰۶.....	اصلاحات داریوش در یونان.....	۲۳۴.....	کتیبه‌ی داریوش اول.....
۳۰۷.....	فتح تراکیه و مقدونیه (۴۹۲ ق.م.).....	۲۳۹.....	سلطنت داریوش بزرگ.....
۳۰۹.....	نبرد با یونان.....	۲۳۹.....	نام و نسب او.....
۳۱۲.....	جنگ اول ایران با یونان.....	۲۳۹.....	اوضاع ایران.....
۳۱۴.....	نبرد ماراتن (۴۹۰ ق.م.).....	۲۴۰.....	کتیبه‌ی داریوش بزرگ.....
۳۱۸.....	نوشته‌های ژوستن.....	۲۴۰.....	ستون اول.....
۳۱۸.....	بعد از جدال ماراتن.....	۲۴۱.....	ستون دوم.....
۳۱۹.....	شورش مصر.....	۲۴۴.....	ستون سوم.....
۳۲۱.....	فوت داریوش.....	۲۴۶.....	ستون چهارم.....
۳۲۲.....	خصایل داریوش.....	۲۴۷.....	روایت هرودوت.....
۳۲۴.....	ممالک ایران در زمان داریوش.....	۲۵۰.....	کارهای دیگر داریوش.....
۳۲۷.....	پایتخت‌ها.....	۲۵۰.....	تحقیق درباره اروپا.....
۳۲۹.....	سلطنت مُشیا(رِشا).....	۲۵۳.....	تحقیق درباره آفریقا.....
۳۲۹.....	نام و نسب او.....	۲۵۵.....	ممانعت از شورش در مصر.....
۳۳۰.....	فرو نشانیدن شورش مصر و بابل.....	۲۵۷.....	اسناد مصری.....
۳۳۱.....	جنگ ایران و یونان.....	۲۶۱.....	تشکیلات داریوش.....
۳۳۴.....	مقدمات جنگ به روایت هرودوت.....	۲۶۲.....	لشکرکشی داریوش به اروپا (سکاها).....
۳۳۴.....	خواب‌های خشیارشا.....	۲۶۳.....	نظر هرودوت.....
۳۳۷.....	تدارکات جنگ.....	۲۶۶.....	مردمان سکایی.....
۳۳۷.....	حرکت خشیارشا به طرف داردانل.....	۲۶۹.....	جمعیت و طرز معیشت سکاها.....
۳۳۸.....	گذشتن از پل داردانل.....	۲۶۹.....	سکاییه از نظر سوق‌الجیشی.....
۳۳۹.....	حرکت از لیدیه به داردانل.....	۲۷۰.....	لشکرکشی داریوش به سکاییه.....
۳۴۰.....	وقایع جنگ ترموبیل.....	۲۷۰.....	روایت هرودوت.....

عبور از بوغاز داردانل ۳۴۲	خشیارشا پس از مراجعت به ایران ۴۰۰
صحبت خشیارشا با دمارت ۳۴۴	دربار خشیارشا به روایت تورات ۴۰۴
حرکت خشیارشا به طرف یونان ۳۴۶	کشته شدن خشیارشا (۴۶۶ ق.م) ۴۰۹
فتح ولایات شمالی یونان ۳۴۸	ویژگی‌های خشیارشا ۴۱۰
احوال یونان ۳۵۱	اردشیر اول ۴۱۱
جاسوسان یونانی‌ها در سارد ۳۵۳	داریوش دوم ۴۱۲
استمداد یونانی‌ها از آرگس ۳۵۴	اردشیر دوم ۴۱۳
کمک از پادشاه سیسیل ۳۵۵	اردشیر سوم ۴۱۶
سفرای یونان در کرسیر ۳۵۷	ارشک ۴۱۷
تسلیم شدن تسالی ۳۵۷	داریوش سوم ۴۱۷
تنگه ترموپیل ۳۵۸	انقراض سلسله‌ی هخامنشی ۴۱۸
حرکت کشتی‌ها از ترم ۳۵۹	جنگ گرانیک ۴۱۹
تعداد نفرات سپاهیان خشیارشا ۳۶۰	جنگ ایسوس (۳۳۳ ق.م) ۴۲۰
فتح ترموپیل ۳۶۳	جنگ گوگامل ۴۲۲
نبرد ترموپیل ۳۶۵	تمدن ایران در دوره‌ی هخامنشی ۴۲۳
شمار کشتی‌های یونانی ۳۷۰	سپاهیان ۴۲۵
فتح آتن ۳۷۱	مذهب ۴۲۶
یونانی‌ها قبل از نبرد سالامین ۳۷۴	آثار دوره‌ی هخامنشی ۴۲۷
نبرد سالامین ۳۷۷	پاسارگاد ۴۲۸
بازگشت خشیارشا به آسیا ۳۷۹	تخت جمشید ۴۲۸
اوضاع یونان پس از نبرد سالامین ۳۸۲	نقش رستم ۴۲۹
مردونیه در یونان ۳۸۷	شوش ۴۲۹
مردونیه سواره نظام را به جنگ فرستاد ۳۹۰	سروستان و فیروزآباد ۴۳۰
جدال پلاته (۴۷۹ ق.م) ۳۹۲	زبان و خط ۴۳۰
نبرد میکال و فتح سس‌تس ۳۹۴	کتیبه‌ها ۴۳۱
تسخیر سس‌تس (۴۷۹ ق.م) ۳۹۹	

جغرافیای ایران باستان

در گذشته برخی از پادشاهان پیشدادی خود را پادشاه هفت کشور دانسته و مدعی بودند که هفت کشور تحت کنترل و فرمانروایی آنها قرار داشته است، در کتاب اوستا به دفعات از هفت کشور یاد شده است. طبق داستان‌های کهن هند و ایرانی، دو روایت اصلی درباره‌ی تقسیم زمین وجود دارد. به موجب یکی از این دو روایت، زمین به سه منطقه یا سه طبقه تقسیم می‌شده است و بنا به روایت دیگر، به هفت کشور آمده است و این شکل قدیمی، در کتاب اوستا به شکل هفت کشور قید شده است.

شاید نخستین اثری که در باب تقسیم زمین به سه طبقه به دست آمده است باب دوم وندیداد راجع به جمشید باشد، که سه بار در روی زمین به پیش می‌رود؛ و بالطبع هر وقت که مهاجرتی روی داده است، سرزمین مورد سکونت را به نامی خوانده‌اند. هندیان باستان در مورد تقسیم زمین داری همین عقیده بودند و بنابراین مسلم بنظر می‌رسد که این تقسیم، میراث مشترک هند و ایران بوده باشد.

پیدایش تقسیم زمین به هفت منطقه، روایتی بسیار کهن است. در زبان سانسکریت نیز اصطلاح هفت کشور به همین شکل آمده است. بنابر روایات مختلفی که در ادبیات اخیر پارسیان وجود دارد، هفت کشور مورد بحث عبارت از سرزمین‌هایی است که به سبب وجود دریا‌هایی که در میانشان حایل است، رفت و آمد بین آنها به دشواری صورت می‌گیرد. در اوستا نام هفت کشور چنین قید شده است:

- (۱- ارزهی، ۲- خونیرث، ۳- سوهی، ۴- فردفشو، ۵- وئیری ارشتی، ۶- ویددفشو، ۷- ویوروجرشتی)